

FRAUDELE ELECTORALE CONSTATATE ÎN CADRUL ALEGERILOR
PREZIDENȚIALE ȘI A REFERENDUMULUI REPUBLICAN

Imixtiunea externă în procesele electorale din Republica Moldova

I. INTRODUCERE:

În perioada 2022 – 2023, Serviciul a sesizat ascensiunea tentativelor de imixtiune externă în afacerile interne ale Republicii Moldova.

Au fost sesizate planurile actorului străin (*Federația Rusă*) pentru realizarea unei rebeliuni în scopul răsturnării sau schimbării prin violență a orânduirii constituționale a Republicii Moldova, în vederea atingerii obiectivului strategic pe dimensiunea Chișinăului - schimbarea elitelor politice - *cu cele favorabile intereselor Kremlinului*.

Unul dintre scenariile de bază viza asigurarea/ preluarea controlului asupra conducerii UTA Găgăuzia cu scenarii ulterioare de **utilizare a autonomiei ca factor declanșator al acestor destabilizări**.

În contextul alegerilor din noiembrie 2023, SIS a identificat activități de influențare a proceselor electorale în scopul promovării intereselor Federației Ruse – prin intermediul unui grup criminal organizat.

Urmare a preluării controlului politic asupra UTAG, prin intermediul persoanelor loiale lui Ilan ȘOR, **FR a fost determinată în sporirea „investițiilor” în proiectul ȘOR**.

La subiect, la 3 noiembrie 2023 Serviciul a publicat Raportul privind rezultatele operațiunii complexe.

* * *

În anul electoral 2024, mecanismul hibrid aplicat vizează în special atacuri la adresa proceselor democratice și compromiterea vectorului de integrare europeană.

Astfel, reiterăm scenariile și evaluările menționate în raportul public al SIS din 5 martie 2024, privind evaluarea implicării Federației Ruse în procesele electorale din Republica Moldova pentru 2024-2025.

Influența externă în anul 2024 s-a realizat cu utilizarea platformelor, agenților de influență și instrumentelor tipice unei imixtiuni hibride. Platformele principale utilizate au fost entitatea EVRAZIA și așa numitul bloc ”victorie”; agenții de influență au fost și rămân a fi grupul criminal organizat ”Șor”, persoanele afiliate acestuia și alte persoane aflate sub sancțiuni internaționale, dar și aflate în căutare națională și internațională; instrumentele utilizate includ finanțări clandestine de către centrele subversive externe, dezinformare, corupție, finanțarea ilegală a campaniilor electorale, tentative de destabilizare, acțiuni de sabotaj și altele.

Imixtiunea rusă a fost exercitată pe multipli vectori, printre care:

- a) amplificarea tendințelor radicale, de natură separatist-autonomistă;
- b) propagandă și dezinformare;
- c) exploatarea factorului ecleziastic;
- d) ingerința FR în procesul electoral din RM;
- e) operațiuni subversive derulate de serviciile speciale ruse;
- f) exploatarea elementelor de crimă organizată;
- g) șantajul energetic.

La subiectul ingerințelor externe, în perioada de referință, Serviciul a acționat în conformitate cu cadrul legislativ, în speță:

- pericolele deosebite la adresa securității statului, prevăzute în Legea nr. 618 din 31.10.1995¹ securității statului;

¹ art. 1 din Legea nr. 618 din 31.10.1995, care prevede pericole deosebite la adresa securității statului, și anume:

- l) influențarea proceselor electorale în scopul promovării intereselor altor state, ale entităților anticonstituționale, ale unui grup criminal organizat sau ale unei organizații criminale.

- h) apariția amenințărilor hibride la adresa statului, care afectează reziliența statului, precum și prin campanii de propagandă ostilă sau de dezinformare, care pot dăuna regimului constituțional;

- atribuțiile SIS prevăzute în Legea nr. 136² din 08.06.2023 privind Serviciul de Informații și Securitate.

* * *

Cu referire la acțiunile Serviciului, menționez că pe lângă acțiunile contrainformative complexe realizate în raport cu factorii de risc în vederea diminuării din aspirațiile de destabilizare a situației interne, în perioada ianuarie-noiembrie 2024, au fost informați beneficiarii legali la subiectele: imixtiunea externă, finanțare ilegală și riscuri în contextul campaniei electorale, prin [147 subiecte informativ-analitice](#), după cum urmează:

- 23 subiecte informativ-analitice cu referire la finanțarea ilicită a formațiunilor controlate de grupul criminal ȘOR
- 71 subiecte informativ-analitice cu tangență la amenințări hibride (factorul extern)
- 53 studii analitice la subiectul influenței externe, finanțare ilegală și riscuri în contextul campaniei electorale, printre care la organele procuraturii – 9 informări, la IGP - 21 informări, la CEC – 12 informări, BNM – 9 informări.

* * *

II. ETAPELE OPERAȚIONALE ALE IMIXTIUNII EXTERNE

În primul trimestru 2024, la Moscova a fost creat un centru operațional de „comandă/coordonare” (în vederea imixtiunii în RM), **sub protecția și controlul autorităților ruse (implicit FSB)**, care este coordonat de cetățeanul Ilan ȘOR (*condamnat definitiv în RM la 15 ani de închisoare, aflat în căutare și sancțiuni internaționale pentru spălare de bani și tentative de destabilizare a RM*), care s-a stabilit la Moscova.

În martie 2024, a fost anunțată public inițiativa de organizare a referendumului privind aderarea Republicii Moldova la UE.

Urmare, pentru anul 2024, target-ul nr.1 al Centrului operațional de la Moscova, devine **compromiterea referendumului.**

Centrul de comandă/coordonare a operațiunii de imixtiune externă, care după construcția sa reprezintă o schemă piramidală, avea următoarea organigramă:

- în or. Moscova: a fost stabilit **staff-ul coordonator** cu departamente distincte responsabile de tehnologii politice, organizare, finanțe și logistică;

- în mun. Chișinău: a fost stabilit **staff-ul executiv** – responsabil de aspectele juridice, relații publice, coordonarea lucrului cu tinerii, organizare și logistică dar și instruirea vorbitorilor în cadrul întâlnirilor electorale.

| În cadrul acestuia au fost instruiți peste 100 de ”vorbitori” repartizați per organizații teritoriale.

- **Celule teritoriale - 119.** Fiecare organizație teritorială avea obiectiv de a recruta activiști. Obiectivul stabilit per raion era de **1500 de persoane.** (*În cadrul unui raion al Republicii Moldova activau 2-3 celule teritoriale*).

- **Celule primare - peste 1900.**

- **Activiști - 33.000 de activiști.**

| Activiștii aveau obiectivul de a recruta și înregistra câte 5-10 persoane care vor fi potențiali votanți mobilizați în schimbul unei sume de bani pentru un candidat/candidați. Activiștii erau remunerați câte 2000 de lei lunar, iar pentru luna octombrie - 3000 lei per activist.

- **Simpatizanți - 84.000 de persoane.**

² lit. b), art. 3, din **Legea nr. 136 din 08.06.2023 privind Serviciul de Informații și Securitate**, în scopul asigurării securității statului, al identificării, reducerii sau contracarării vulnerabilităților, factorilor de risc și amenințărilor la adresa securității Republicii Moldova, Serviciul:

Pct. 1) culege, verifică, evaluează, analizează, stochează, păstrează, valorifică: b) informații pentru depistarea, prevenirea și contracararea activităților informative și subversive ale serviciilor speciale străine, ale unor entități sau structuri anticonstituționale, precum și ale unor grupuri sau persoane distincte, acțiunile cărora sunt orientate spre subminarea securității statului.

pct 21) asigură securitatea procesului electoral în conformitate cu responsabilitățile stabilite în Codul electoral.

- Platforma numită „Blocul Victorie”.

În vederea stabilirii pe teritoriul RM a forței executorii a organizației piramidale, în aprilie 2024, patru³ dintre partidele-extensii controlate de Ilan ȘOR au fost convocate la Moscova, fiind unificate în cadrul a.n. bloc „Victorie”

Organizația menționată este coordonată de **tehnologi politici din cadrul Partidului rus de guvernare „Edynaiia Rossia”**, iar pe teritoriul Republicii Moldova nu are nici un statut juridic.

În domeniul juridic au fost sesizate date privind suportul acordat avocaților a.n. bloc politic de către **Rola BRENTLIN** – care ar fi prim-ajutor al oligarhului rus **Roman ABRAMOVICI**.

Evidențe - legături Ilan ȘOR cu omul de afaceri din Federația Rusă Roman ABRAMOVICI:

- La 06.11.2023, Ilan ȘOR s-ar fi deplasat în Turcia, iar ulterior în FR unde s-a întâlnit cu Roman ABRAMOVICI. Ilan ȘOR ar fi părăsit teritoriul statului Israel cu un avion privat ce i-ar aparține oligarhului rus Roman ABRAMOVICI.

- În Centrul Cultural Evreiesc „ZHUKOVKA” din s. Jukovka din FR (cel mai mare centru comunitar evreiesc), construit de către Roman ABRAMOVICI și apropiații săi – pe un stand este indicat și numele Ilan ȘOR în calitate de finanțator al proiectului.

- Casa în care ar locui la moment Ilan ȘOR în FR, precum și autoturismul utilizat de către acesta, i-ar fi fost oferite de către Roman ABRAMOVICI.

- Call-centre și canale de legătură

Pentru a.n. bloc „Victorie” activează 3 call-centre cu sediul în or. Moscova, responsabile de: **legătura cu organizațiile primare, relația cu activiștii formațiunii, legătura și fortificarea relațiilor cu simpatizanții.**

Membrii a.n. bloc „Victorie” erau instruiți privind procesul de instalare a unui chatbot în aplicația Telegram – @KYCMD_bot, prin intermediul căruia avea loc înregistrarea activiștilor, coordonarea măsurilor electorale și propagandistice, realizarea controlului (*înregistrarea în aplicație, oferirea telefonului mobil drepturilor de accesare a locației, copiile actelor de identitate, identificarea foto/video/biometrică a utilizatorului*).

La subiect, în august 2024 Serviciul a informat organele Procuraturii și IGP (probele fiind conexe la cauza penală)

În vederea atingerii obiectivului de compromitere a referendumului dar și a scrutinului prezidențial, factorul rus a pus la dispoziția grupului criminal tot spectrul de instrumentar hibrid: - financiar, mediatic, uman, logistic, tehnic, „contrainformativ” și combativ, cu care a acționat etapizat după cum urmează:

A. În aprilie 2024 la Moscova este creată entitatea „EURASIA”/„EVRAZIA”

„EVRAZIA” este o organizație non-comercială, care există doar în câmpul legal al Federației Ruse și este supusă sancțiunilor internaționale. Fondatoare și director este ex-contabila partidului „ȘOR”, Nelli PARUTENCO⁴. Consiliul coordonator este condus de Aliona ARSHINOVA (*deputat în Duma de Stat a FR, partidul „Edinaya Rossia”*).

Ilan ȘOR este membru al acestui Consiliu, iar prin intermediul EVRAZIA acesta coordonează proiecte de influență subversivă contra RM.

Evaluăm că, implicarea factorilor de conducere a Dumei ruse în conducerea proiectului „EVRAZIA” are drept obiectiv și intenția Kremlinului de a testa această metodă/platformă în RM și ulterior să o **extindă pentru alte state din cadrul CSI**. Filiale ale organizației activează deja în alte state.

³ PP „Șansă”, PP „Renaștere”, PP „Victorie” și PP „Forța Alternativă de Salvare a Moldovei”

⁴ Nelli Parutenco a părăsit RM în anul 2022 fiind suspectată în cadrul dosarului de finanțare ilegală a PP „Șor”).

Obiectivele activităților realizate pe teritoriul RM de către „EVRAZIA” sunt:

- a) proiectarea soft-power, implicit prin promovarea a.n. concept „Russkiy Mir” (*inclusiv cu atragerea mediilor ecleziastice*);
- b) cooptarea tinerilor prin organizarea vizitelor acestora la diverse programe în Rusia;
- c) identificarea și atragerea persoanelor predispuse la acțiuni de destabilizare;
- d) acționarea în vederea deturnării parcursului european al RM;
- e) eludarea sancțiunilor internaționale prin intermediul organizațiilor intermediare;
- f) platformă de finanțare ilegală a partidelor politice.

* * *

B. Componenta „soft” - Platforma EVRAZIA – finanțare, logistică, suport mediatic

Sub paravanul anumitor proiecte, „EVRAZIA” a realizat **finanțarea transportării cetățenilor RM** (*în special membri și simpatizanți ai a.n. structuri „victorie”*) la **Moscova** unde erau instruiți despre diferite modalități de activitate cât și de ideologizare.

În cadrul instruirilor au fost implicați instructori/experti politici originari din Federația Rusă, Republica Belarus și state din Asia Centrală..

Printre vorbitori la aceste evenimente a fost sesizată implicarea organizației de tineret a partidului de guvernare din FR dar și propagandiști și ideologi ruși.

Proiectele, gestionate de către ONG-ul „EVRAZIA”, sub acoperirea cărora se organizau vizitele cetățenilor RM în FR au fost:

- „Cunoaște Rusia”/„Узнай Россию” – organizare de excursii;
- „Tărâmul copilăriei”/„Территория детства” - participarea tinerilor (*între 14 – 16 ani*) la tabere de odihnă din Rusia, **inclusiv din Crimeea**;
- „Eurasia – continentul oportunităților”/„Евразия – континент возможностей” – acordare de granturi;
- „Ambasador al prieteniei popoarelor”/ „Ambasador EVRAZIA” – construirea diplomației publice.

În cadrul deplasărilor la Moscova, tinerilor li s-au organizat seminare de instruire în domeniul social-politic, tehnologiilor electorale, **inclusiv a tehnicilor de destabilizare** (pct. C).

O parte din membri sunt instruiți cu scopul de a participa, în calitate de „Ambasadori ai Eurasiei”, într-o campanie de informare a electoratului din RM referitor la [beneficiile colaborării RM cu FR/Uniunea Eurasiatică și consecințele negative ale integrării europene](#).

* * *

Implicarea componentei ecleziastice

Pe această dimensiune activitățile s-au manifestat prin:

1. Deplasări în Federația Rusă (*cu sprijinul financiar al entităților din FR*) și desfășurarea unor evenimente locale („Drumul Crucii/ Marș al Păcii”).

- În lunile august și septembrie 2024, cca 500 de preoți și enoriași ai Bisericii Ortodoxe din Moldova s-au deplasat la Moscova în a.n. „pelerinaje”.

Călătoriile au avut drept scop convingerea clericilor de a se implica în influențarea alegerilor prezidențiale și a referendumului.

Ajunși la Moscova clericilor **li s-a propus să semneze un contract cu „EVRAZIA”** pentru a li se oferi un card bancar cu sistem rusesc de plăți „Mir”, pentru a primi ajutor din partea Patriarhiei Ruse.

La revenire acestora **le-a fost promisă remunerarea din partea „EVRAZIA” în sumă de 1000 USD**.

2. Propagarea mesajelor cu conotație electorală ce vizau susținerea unor candidați electorali la alegerile prezidențiale și distribuirea de mesaje/ retorici anti-UE.

3. Colectarea de semnături în favoarea unor candidați electorali.

La subiect, Serviciul a fixat implicarea cetățeanului FR și Ucrainei [Dmitri CHISTILIN](#). Acesta acționa în interesul Federației Ruse, în calitate de punct de contact cu mediul clerical și organizator al pelerinajelor preoților moldoveni în FR.

În octombrie 2024, în baza informației prezentată de către Serviciu, IGM a decis declararea cetățeanului străin D. CHISTILIN drept persoană indezirabilă.

* * *

C. Componenta „hard” - Platforma EVRAZIA – paravan de pregătire a forței motrice pentru scenariul de destabilizare

În iulie 2024, urmare a realizării unei serii de operațiuni contrainformative și informative externe, Serviciul a informat decidenții, inclusiv PCCOS și IGP cu referire la următoarele subiecte:

❖ În perioada 19-24 iunie, 115 tineri din RM mobilizați sub auspiciul a.n. bloc „Victorie” (*sub acoperirea proiectelor EVRAZIA*), au fost instruiți pe un poligon din or. Moscova asupra procedurilor, metodelor și tehnicilor de organizare și moduri de comportament în timpul acțiunilor de protest.

- Tactici de provocare a poliției; înfruntarea „inteligentă” a cordoanelor de poliție;
- Modalități de deposedare de armament/utilaj special al forțelor de menținere a ordinii publice;
- Metode și tactici de utilizare a dispozitivelor pirotehnice și fumigene;
- Modalități de aruncare a „proiectilelor” improvizate (*pietre, ouă, baloane cu vopsea*);
- Eliberarea complicilor reținuți și metodele de protecție a liderilor protestelor;
- Instrumente de „neutralizare” a polițiștilor în civil, sub pretextul că sunt „provocatori”.

NOTĂ: Printre formatorii care au instruit tinerii din RM cu privire la modul de implementare a tehnologiilor de organizare a destabilizărilor stradale, au fost și membrii organizației „Молодая Гвардия Единой России”.

O parte dintre tinerii antrenați în taberele din Moscova au fost implicați în [realizarea măsurilor cu caracter destabilizator](#) din luna septembrie:

- Un grup de persoane au aruncat cu pietre în geamuri și au stropit cu vopsea intrarea la „Teleradio Moldova”.
- Un grup de persoane au aruncat cu pietre în geamuri și au stropit cu vopsea intrarea la Curtea supremă de Justiție.
- Un grup de persoane afiliate a.n. bloc „victorie” au aruncat cu ouă și au stropit cu vopsea intrarea în sediul CEC.
- Un grup de persoane originare din UTAG au stropit cu vopsea intrarea în sediul Ministerului Muncii.
- Aceleași două persoane au stropit cu vopsea intrarea în sediul Guvernului. Aceștia au comunicat că au fost recrutați pentru a vandaliza edificiile contra 5000 Euro.

A fost stabilit că persoanele implicate în ultimele două acțiuni, în perioada 20-24.09.2024, s-au aflat la Moscova, unde de comun cu alți 20 de tineri originari la fel din UTAG au fost instruiți la un poligon în afara or. Moscova, la compartimentul petrecerea protestelor.

❖ O parte dintre tinerii aleși pentru deplasarea la Moscova, au fost selectați pentru antrenamente mai avansate în tabere de gherilă desfășurate în [Bosnia și Herțegovina](#) (*tabără în pădure în proximitatea or. Banja Luka*), unde erau antrenați în calitate de provocatori ce urmau să organizeze proteste și să participe la acțiuni violente, radicale și extremiste:

- operatori de drone;
- psihologia maselor protestatare;
- tactici de penetrare a cordoanelor de poliție;

- orbirea colaboratorilor poliției cu vopsea „spray” sau „laser”;
- lecții de psihologie privind metodele de recrutare, identificarea filajului;
- prepararea de sine stătător a obiectelor de incendiere;
- **examen în condiții reale în oraș.**

Principalul coordonator al acestor acțiuni este cet. FR, **Konstantin GOLOSKOKOV**, care a beneficiat de suportul lui **Mikhail POTEPKIN** (persoană supusă sancțiunilor internaționale, cunoscut pentru conexiunile cu Evghenii PRIGOJIN, ex-lider „WAGNER”).

În acordarea de asistență taberelor de pregătire, au fost fixați 10 cetățeni ai FR.

De asemenea în desfășurarea antrenamentelor a fost implicat și un cet. bulgar (unul dintre instructori, care se face responsabil de realizarea actelor de vandalism cum ar fi sabotarea unor bancomate din Chișinău).

* Alte detalii la subiect, Serviciul a comunicat în cadrul briefingului comun cu IGP și PCCOCS la 17.10.2024.

Unii dintre participanții la tabăra din BiH au participat și sunt asociați cu persoane și entități (cum ar fi *Mișcarea de Eliberare Națională*) implicate în mai multe evenimente provocatoare organizate de gruparea ȘOR și asociați ai acestuia, inclusiv din spațiul UE. În speță au participat, în anul 2022, la acțiuni de protest organizate de exponenții „ȘOR”, în 2023 la organizarea **provocărilor în Franța** („Steaua lui David”, „Sicriele roșii”) și **Germania** (arborarea drapelului Ucrainei în timpul unui meci de fotbal cu inscripția „Give us elections back”).

NOTĂ: Săptămâna trecută, MAI al Bosnia și Herțegovina, a comunicat că **Aleksandar BEZRUKOVNI**, un cetățean rus, a fost arestat sub suspiciunea că ar fi fost unul dintre instructori.

Menționăm că intervenția organelor de drept a avut rezultat de factor de descurajare, prin care grupurile respective au fost deposedate de materiale interzise, au fost colectate noi materiale probatorii (conex cauzei penale instituite de PCCOCS), au fost reținuți participanți, ș.a.

* * *

D. Crearea organizațiilor „moldovenești” pe teritoriul FR

În vederea motivării convocării/ atragerii cetățenilor RM la Moscova, pe teritoriul FR au fost create organizații „moldovenești”.

Una dintre aceste organizații este **Centrul Cultural - Educativ Moldovenesc**⁵, care declarativ a fost creat pentru promovarea culturii și valorilor naționale ale RM pe teritoriul FR, dar de facto - se preocupă de consolidarea diasporii moldovenești în jurul grupului criminal organizat ȘOR.

REMARCĂ: Centrul a fost implicat și în fraude electorale în contextul alegerilor prezidențiale ale RM din 20 octombrie 2024.

Pentru alegătorii transportați către secția de votare la Moscova, au fost pregătite Vouchere gratuite la o cafenea din apropierea secției de votare amplasată pe str. Neglinnaia 15, or. Moscova. Suplimentar în locația respectivă, cetățenilor li se oferea posibilitatea de aplicare la programul propagandistic „*Cardul Cetățeanului Republicii Moldova în Federația Rusă*”.

⁵ Centrul Cultural-Educativ Moldovenesc a fost înregistrat în decembrie 2023, de către Veaceslav Leonid ANDRIENCOV, cu adresa juridică: 115093, or. Moscova, str. Bolshaya Serpukhovskaya, casa 31, oficiul 1. Paginile rețelelor de socializare sunt administrate de liderul organizației diasporale „Moldovenii din Iaroslav”, Elena HOROZOVA. Un alt exemplu de organizație: Camera de Comerț a Moldovei

În spațiul mediatic din FR, este diseminat și un spot video realizat de Centrul menționat (*afiliat grupării ȘOR*) prin care sunt invitați cetățenii moldoveni din Federația Rusă să se angajeze pentru „promovarea proiectelor CSI”. Organizația propune salariu de la 150 mii ruble rusești (cca 30 mii lei) dar și alte beneficii financiare.

* * *

III. FINANȚAREA ILICITĂ

Pe dimensiunea externă:

Pe parcursul anului 2024, grupul criminal organizat (*ȘOR*), s-a aflat într-un proces permanent de identificare a mecanismelor camuflate de introducere în țară a surselor bănești fiind documentate următoarele:

- Transportarea organizată a numerarului din FR în RM de către așa-numiți cărăuși și persoane asociate (pe curse avia). *Această modalitate este investigată de Politie, Procuratură și Serviciul Vamal.*
- Transferuri bănești din FR operate prin intermediul conturilor bancare de la „PROMSVYAZBANK” (*afată în sancțiuni internaționale*) - sistemul rusesc de plăți MIP, cu transferarea sumelor prin intermediul platformelor de plăți din Uzbekistan; transferuri P2P prin platforme de plăți și bănci din Asia Centrală, sisteme de remiteri bănești, precum: „Zolotaya Korona”.
- De la lansarea platformei „EVRAZIA” din Moscova, o atenție sporită a fost acordată regiunilor RM conduse de persoane afiliate lui Ilan ȘOR – UTA Găgăuzia, Taraclia și Orhei. Administrația acestora au semnat contracte trilaterale cu „EVRAZIA” și „PROMSVYAZBANK”, pentru recepționarea surselor financiare, de fapt fiind un mod de a camufla finanțarea ilegală și coruperea electorală.

Beneficiarii dispuneau de conturi bancare la „PROMSVYAZBANK”, care au fost deschise fără prezență fizică, datele personale (pașapoartele) fiind ilegal colectate⁶ centralizat de grupul ȘOR și remise la Moscova.

- De pe poziția organizației au fost lansate „granturi pentru tineri” și „contracte de angajare” a cetățenilor RM.

⁶ Acțiunea încalcă legislația națională privind stocarea și prelucrarea datelor cu caracter personale, și anume prevederile **legii nr. 133 din 08.07.2011** privind protecția datelor cu caracter personal.

Art. 4, Capitolul II. Condițiile de bază pentru prelucrarea, stocarea și utilizarea datelor cu caracter personal.

Art. 32. Transmiterea transfrontalieră și libera circulație a datelor cu caracter personal.

** La subiect, SIS a intervenit către BNM, în vederea dispunerii măsurilor de identificare și neadmitere, de către prestatorii vizați, a utilizării conturilor clienților în scopurile menționate*

Datorită intervenției autorităților de profil, accesul la paginile web ale băncii PSB este blocat în RM, însă pentru retragerea mijloacelor financiare sunt exploatate mai multe modalități:

- a) Retragerea mijloacelor financiare de la **băncile din regiunea transnistreană**, care au conturi corespondente în băncile din FR și pot utiliza sistemul de plăți MIR;
- b) Gestionarea conturilor bancare prin utilizarea aplicațiilor VPN;
- c) Gestionarea conturilor bancare de către rudele aflate în FR, cu ulterioara transferare a mijloacelor financiare către titulari din RM;
- d) activitatea unor persoane și grupuri de persoane specializate în activități ilegale de prestare a serviciilor de spălare a banilor și lichiefiere a mijloacelor bănești, care explorează a numite deficiențe existente în sistemul național de prevenire și combatere a spălării banilor, în special pe compartimentul operațiunilor cu cardurile.

NOTĂ: Activiștii grupării „ȘOR”, care nu dispun de competențele necesare retragerii mijloacelor financiare de pe conturile „PSB”, sunt remunerați de către președinții OT cu bani cash – până la 50% din suma transferată, restul banilor fiind reținuți de președinți pentru ajutorul acordat extragerii banilor.

Subsidiar, în scop de valorificare a fondurilor recepționate pe cardurile rusești MIR, au apărut unele persoane fizice care au jucat rolul de a.n. „prestatori de intermediere și lichiefiere a transferurilor din Rusia” (în continuare „prestatori”).

„Prestatorii” dețin instrumente necesare efectuării acestor operațiuni, în speță: carduri bancare emise de băncile comerciale din RM și/sau prestatori de servicii de plată, atât pe numele acestora cât și pe persoane interpușe, carduri emise peste hotare, de bănci din Federația Rusă, state din Asia Centrală și aplicații mobile de accesare a conturilor de la distanță.

Au fost documentate cazuri când „prestatorul” efectua transferul mijloacelor și la cardul bancar moldovenesc al activistului/simpatizantului, prin tranzacții P2P, de la cardul personal al „prestatorului” sau de la cele emise pe numele persoanelor interpușe (a.n. „drop-uri”), inclusiv pe platformele BINANCE dar și BYBIT (*ultima asigurând posibilitatea de a transfera mijloacele bănești de pe cardurile rusești către carduri din RM*).

S-a constatat o amplificare îngrijorătoare a fenomenului de recrutare a persoanelor fizice, preponderent tineri, studenți dar și cetățeni din regiunea transnistreană care sunt ademiniți să-și deschidă conturi de card la bănci și prestatori de plată nebankari și contra unui comision să transmită carduri a.n. „prestatori de servicii de spălare a banilor” sau să efectueze la indicațiile acestora operațiuni P2P pe alte carduri.

** La subiect, SIS a intervenit către BNM și SPCSB, în vederea întreprinderii măsurilor de combatere a fenomenului deschiderii și utilizării cardurilor emise pe persoane interpușe și cetățeni transnistreni, carduri care sunt utilizate în implementarea schemelor de finanțare a grupării criminale ȘOR de către a.n. „prestatori de servicii de spălare a banilor”. Au fost organizate ședințe comune cu băncile comerciale și abordate deficiențele menționate și necesitatea înlăturării acestora.*

Concomitent cu referință la mai multe persoane implicate în calitate de a.n. „prestatori de servicii de spălare a banilor” SIS a remis informații în octombrie și noiembrie la Inspectoratul General de Poliție.

Măsurile de obținere a informațiilor la subiect și identificare a acestor persoane sunt realizate în continuare.

– În urma suspendării de către băncile comerciale a operațiunilor P2P de la carduri bancare emise în Asia Centrală, s-au intensificat transferurile către conturile deschise la companii emitente de monedă electronică.

În acest scop, sunt utilizate mai multe platforme de plăți, inclusiv de tranzacționare a criptoalutiei, precum *BYBIT*, prin care, cu carduri emise în Federația Rusă sunt procurate active virtuale *USDT*, care, ulterior, sunt vândute pe aceeași platformă, iar în consecință, prin operațiuni P2P, de pe carduri din Asia Centrală,

mijloacele sunt recepționate la carduri emise de prestatorii de servicii de plată emitenți de monedă electronică din Republica Moldova.

** La subiect, SIS a intervenit către BNM, în vederea dispunerii măsurilor de identificare și neadmitere, de către prestatorii vizați, a utilizării conturilor clienților în scopurile menționate.*

Concomitent de comun cu BNM și SPCSB s-a intervenit în scopul blocării canalelor de finanțare ilegală prin transferuri la carduri din țări din Asia Centrală.

De asemenea în august curent SIS a remis către Procuratura Anticorupție rezultatele unei investigații detaliate referitor transferurile din aceste state în adresa exponenților formațiunilor controlate de Ilan ȘOR.

– În paralel, au fost obținute date că serviciile speciale ruse, prin intermediul persoanelor apropiate grupului ȘOR, utilizează aplicația TRUSTEE (Trustee Plus UAB „Trustee Global”, Lituania), ca mecanism de finanțare.

TRUSTEE reprezintă o platformă financiară digitală, pentru servicii crypto, fiind și emitentă de carduri VISA / Mastercard, virtuale, pentru smartphone-uri.

Pentru înregistrare și deschidere a unui cont este necesară descărcarea aplicației, indicarea numărului de telefon și trecerea unei proceduri de verificare stabilită de administratorii platformei.

* * *

Pe plan intern:

În perioada electorală 2024, organizațiilor teritoriale ale a.n. bloc „victorie” le-a fost trasată sarcina de a iniția procedura de colectare a a.n. „donatori” pentru campania electorală.

NOTĂ: Această acțiune este determinată de intenția de a camufla finanțarea ilegală a formațiunii politice, iar mijloacele financiare, pretinse a fi donații de la persoanele fizice și juridice, vor proveni în continuare din surse tenebre.

* * *

Motivația financiară este folosită pentru atragerea cetățenilor din RM și diasporă într-o rețea controlabilă, pentru a exploata opțiunea electorală a acestora în ziua alegerilor.

Potrivit evaluărilor, această rețea la moment ar include circa 100.000-130.000 persoane, având dezideratul de a atrage până la peste 300.000 cetățeni – *ceea ce constituie o masă critică prin care pot fi deturnate rezultatele.* Organizarea și gestionarea rețelei are loc în format fizic (*coordonatori centrali, pe regiuni și din FR*) și on-line – grupuri pe rețelele cunoscute de socializare.

* * *

IV. ALTE FORME DE INGERINȚE

A. Subiectul monitorizării alegerilor

Analiza trendului din perioada 2020 - 2024, denotă ascendența numărului de observatori internaționali implicați în monitorizarea alegerilor pe teritoriul RM.

Verificările de securitate pe care le-a realizat SIS, au relevant - în cazul unor pseudo-observatori - indici neconformi cu statutul de observatori, precum:

- a. profilul elucida apartenența la structure militare din FR;
- b. apartenența și/sau conexiuni la serviciile speciale ruse.

Urmare a avizului SIS, **a fost refuzată și/sau retrasă acreditarea pentru 8 persoane** care au solicitat acreditare sub auspiciul organizațiilor Internaționale (OSCE / BIDO).

NOTĂ: Implicarea factorului extern în afacerile interne ale RM a fost sesizată pe această dimensiune și după primul tur al alegerilor prezidențiale. Drept exemplu atât pe pagina SVR dar și a CEC al Rusiei au fost publicate comunicate (cu elemente de dezinformare cu referire la potențiale fraude în cadrul alegerilor din RM).

Ținem să remarcăm că la alegerile anterioare Serviciul la fel a sesizat ofițeri conectați la serviciile speciale ruse, acreditați pe linia OSCE/BIDO.

Documentările conduse la acea perioadă elucidau că de facto scopul ofițerilor acreditați viza punctarea și targetarea altor observatori internaționali acreditați la scrutin și nu vizau nemijlocit activități ostile în raport cu Republica Moldova.

* * *

Un alt element de interes constituie aparitia nesancționată în adiacența secțiilor de votare a persoanelor care filmau/transmiteau în live intrările în secțiile de votare.

Potrivit datelor, persoanele vizate ar fi fost recrutate online contra remunerării, și erau instruite. Asemenea cazuri au fost semnalate de exemplu în Italia și Estonia.

* * *

B. Subiectul cyber

În cadrul campaniei electorale, s-a observat că actori cibernetici (*afiliați intereselor FR*) au targetat cu atacuri DDoS infrastructura electorală (*paginile web de afișare a prezenței la vot și de afișare a rezultatelor*) și o serie de pagini web guvernamentale, creând întreruperi în funcționarea acestor resurse.

Aplicarea de către STISC a măsurilor de geofencing (*blocarea traficului*) și de creștere a capacităților de procesare a resurselor TIC au remediat impactul.

* * *

C. Subiectul alertelor cu bombă

La 18.10.2024, Serviciul a informat decidenții, *inclusiv MAE, IGP* dar și partenerii externi cu referire la riscul „*Obstrucționării accesului/ perturbarea activității secțiilor de votare prin alerte false cu bombă*” în cadrul secțiilor de votare din străinătate.

Suplimentar, la 01.11.2024, Serviciul a informat decidenții cu referire la persistența riscurilor de „*sabotaj asupra activității secțiilor de votare de peste hotare – Vest în scopul perturbării activității secțiilor de votare*”.

Cu referire la alertele false de bombă menționăm că acestea au avut loc în orele de maximă aglomerație secțiile de votare.

Au fost raportate alerte cu bombă în: România (București, Brașov), Germania (Frankfurt, Kaiserslautern), Marea Britanie (Liverpool, Northampton).

Imediat serviciile specializate din statele respective au verificat conform protocolului secțiile de vot și au declarat că alarmele sunt false.

* * *

IV. DERULAREA CAMPANIILOR DE PROPAGANDĂ ȘI DEZINFORMARE.

A. Propagandă și dezinformare în ziua alegerilor

Pe parcursul zilelor alegerilor, corespondentul RT (*Russia Today*), Konstantin PRIDYBAYLO realiza reportaje în preajma alegătorilor la secțiile de votare din Moscova (turul I) și la secția de votare din Minsk (turul II).

Publicațiile acestuia de pe canalul Telegram erau **preluate în regim operativ de agenția de presă „Russia Today”** - supusă sancțiunilor internaționale pentru activități de dezinformare, operațiuni de influență, achiziții militare, dar și influențarea alegerilor.

NOTĂ: Analiza modului de reflectare și interviuare a lui K. PRIDYBAYLO în proximitatea secției de votare (*practic pe parcursul zilei întregi*) denotă indici că acesta a fost orientat (*la comandă*).

Mai mult, în vederea realizării agitației electorale prin intermediul actorilor străini, în proximitatea secției de votare, jurnalistul RT a interviuat activistul din Armenia **Mika BADALYAN**⁷ (membru al ONG-ului EVRAZIA), căruia în septembrie 2024 i-a fost interzisă intrarea în RM în baza informației prezentată de către SIS.

* * *

B. Proiecte de interferență informațională externă (*FIMI*)

Pe fonul restricțiilor adoptate de RM pe domeniul audiovizualului (*care au diminuat din eficiența propagandei ruse, urmare a închiderii mai multor posturi TV, care re-translau propaganda rusă*), SSR, dar și organizații precum EVRAZIA exploatează pe larg instrumentarul de new-media, o pondere însemnată fiind acordată utilizării rețelei Telegram, Tiktok, Youtube.

În acest sens, Serviciul a identificat o rețea care la nivelul anului 2024 distribuie sistematic narative pro-Kremlin (inclusiv pro-război) formată din:

- peste 160 de canale Telegram (110 care reflectă exclusiv situația socio-politică din RM și sunt administrate fie de actori anonimi, fie de blogeri/influenceri pro-Kremlin), celelalte 50 din FR;
- peste 90 canale Tik-Tok,
- peste 70 grupuri/ conturi Facebook
- 43 boturi Vkontakte (*scrierea automatizată de comentarii*).

* * *

Un alt exemplu elocvent sunt proiectele Rossotrudnicestvo. Agenția federală a lansat în perioada 2023-2025, mai multe licitații publice (tender-uri) ce vizează desfășurarea campaniilor de informare privind *promovarea activităților Federației Ruse în domeniul asistenței pentru dezvoltare internațională*.

Analiza targetului stabilește că Kremlinul în continuare își consolidează influența sa prin Rossotrudnicestvo în Africa, Orientul mijlociu și în țările fostului bloc sovietic.

La nivel internațional, este important de notat, că aria geografică de lansare a proiectelor Rossotrudnicestvo pentru anul 2024, a coincis cu un șir de scrutine electorale desfășurate.

REMARCĂ: În precedență s-au atestat tentative din partea „Rossotrudnicestvo” de a aborda influenceri on-line din RM, fiind semnalate acțiuni de abordare (online) de către reprezentanții agenției federale a blogherilor, în vederea promovării „lumii ruse” și a proiectelor implementate de Agenția federală „Rossotrudnicestvo”.

Această tactică la moment este exploatată în mod deschis de către platforma „EVRAZIA”.

* * *

În cazul proiectului (*FIMI*) gestionat direct de grupul criminal ȘOR, pe lângă finanțarea directă de către Ilan ȘOR a publicațiilor paginii personale pe rețeaua de socializare Facebook (*în total 118 294 EUR, de la crearea paginii*), au fost finanțate și pagini anonime. Majoritatea dintre acestea, după rularea publicităților sunt dezactivate, cu crearea în paralel a altor pagini.

⁷ În cadrul interviului **M. Badalyan** a menționat „Nu văd perspective îmbucurătoare pentru Moldova în cazul integrării Moldovei în UE...Maia Sandu duce Moldova spre război... este probabil să izbucnească războiul în Transnistria...”

Analiza bibliotecii de reclame „Meta” pentru perioada aprilie –septembrie 2024, denotă că în vederea promovării proiectelor politice ale lui Ilan ȘOR, a fost cheltuită suma de **94 954 EURO** pentru finanțarea a 245 publicații.

În perioada electorală septembrie – octombrie 2024, în vederea promovării proiectelor politice ale lui Ilan ȘOR și discreditarea parcursului european al RM a fost cheltuită suma de **49 597 EURO** pentru finanțarea a 128 publicații.

Paralel a avut loc și targetarea grupurilor - preponderent tineri (*18-34 ani*) și persoane de vârstă a doua (*55-64*). Rata de impact geografic este setată în funcție de numărul de populație dar din analiza acestora, se denotă orientare prioritară către anumite zone: mun. Chișinău, mun. Bălți, a.n. „rmn”, și UTA Găgăuzia.

REMARCĂ: Potrivit raportului public al SIS din noiembrie 2023, pentru promovarea formațiunii politice „ȘANSĂ”, controlată și finanțată de Ilan ȘOR, de pe pagini anonime create pe platforma „Meta” au fost cheltuiți peste **40 000 EUR** (*sume financiare neraportate la Comisia Electorală Centrală*).

** La acea perioadă, Serviciul a intervenit oficial în adresa companiei „Meta Platforms”*

* * *

► Analiza narativelor de bază promovate prin intermediul publicațiilor sponsorizate ale proiectului „ȘOR” stabilește următoarele subiecte țintă:

1. **Interferențe în suveranitate, procesele electorale** (*atitudini antiguvernamentale și nesupunere civică*)
2. **Lansarea mesajelor anti-Occident, anti-UE, anti-referendum**
3. **Promovarea imaginii Federației Ruse / Uniunii Economice Eurasiatice**
4. **Alimentarea fricii față de război versus militarizarea Republicii Moldova**
5. **Proiecte sociale și politice ale lui Ilan ȘOR versus degradarea social-economică a RM și denigrarea instituțiilor statului și a puterii legal alese.**

Totodată, Serviciul a sesizat și ascensiunea factorului rus în exploatarea **instrumentarului de influență informațională, implicit finanțarea unor proiecte informaționale din RM** afiliate grupului „ȘOR”.

| Exemplu: proiectul „SOSEDI” (gestionat de Dumitru BUIMISTRU)

* * *

Un **element tactic nou** aplicat de către actorii cibernetici (*afiliați intereselor F. Ruse*), a fost crearea domeniilor web ce mimează în mare parte resurse web guvernamentale și non-guvernamentale (*mec-gov.md, moldova-mediul.md, eupm-moldova.md, moldova-social.com, parlament-moldova.cometc.*)

Acestea, la rândul lor, au fost utilizate pentru distribuirea dezinformării (*narative de denigrare a valorilor europene și inducere a panicii în societate*) prin intermediul transmiterii în masă a unor mesaje electronice (*email*).

Investigațiile Serviciului au stabilit că toate înregistrările domeniilor s-au efectuat de pe adrese IP aferente serviciului ProtonVPN, iar plățile s-au efectuat prin intermediul sistemului de plăți „WebMoney” **din Federația Rusă** (*fiind utilizate credențialele compromise ale locuitorilor din FR*).

La subiect, Serviciul, a intervenit în adresa STISC și a registratorului NameCheap pentru blocarea domeniilor respective.

Campania respectivă la moment se investighează.

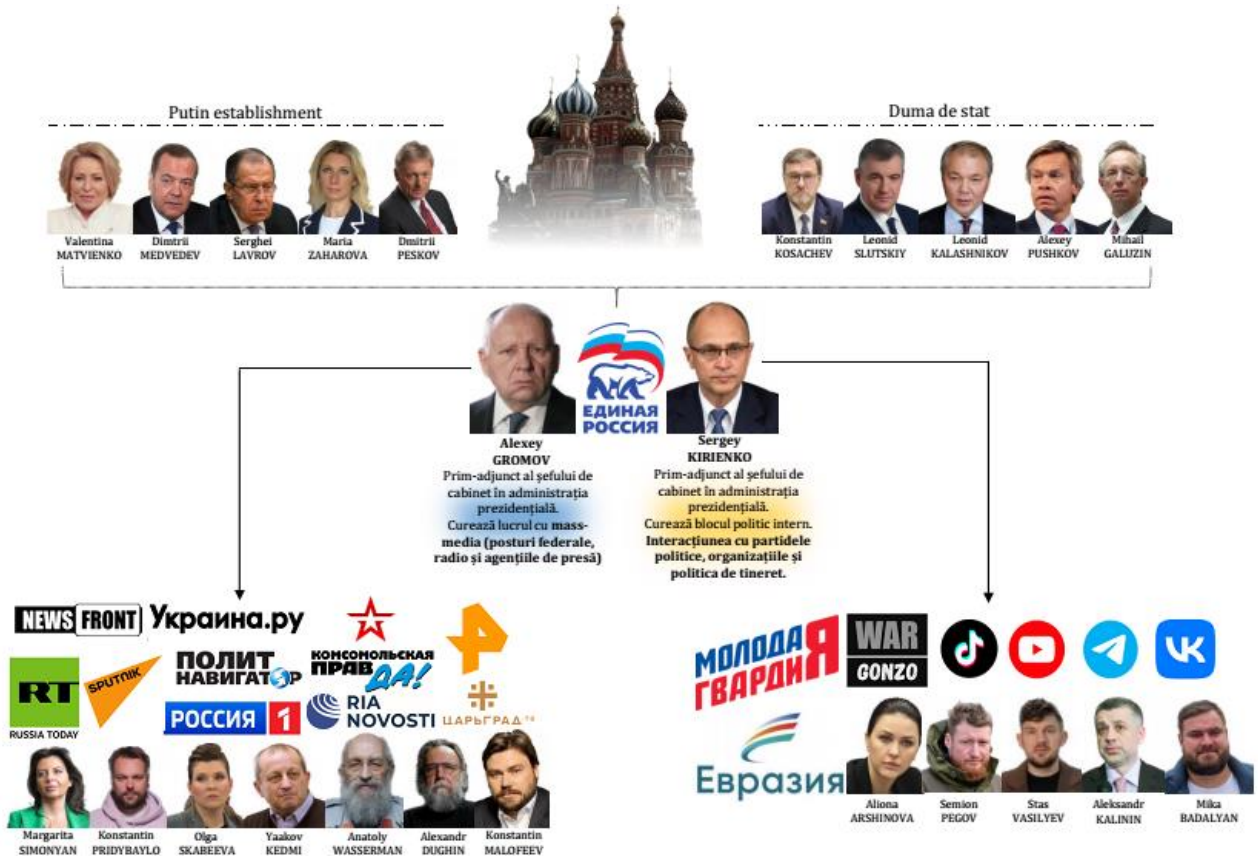
Proiectul FIMI „ȘOR”
rețeaua paginilor Facebook de pe care a fost sponsorizat proiectul pe parcursul anului 2024

Extras disclaimer (contacte indicate la finanțarea publicităților pe platforma „Meta”)

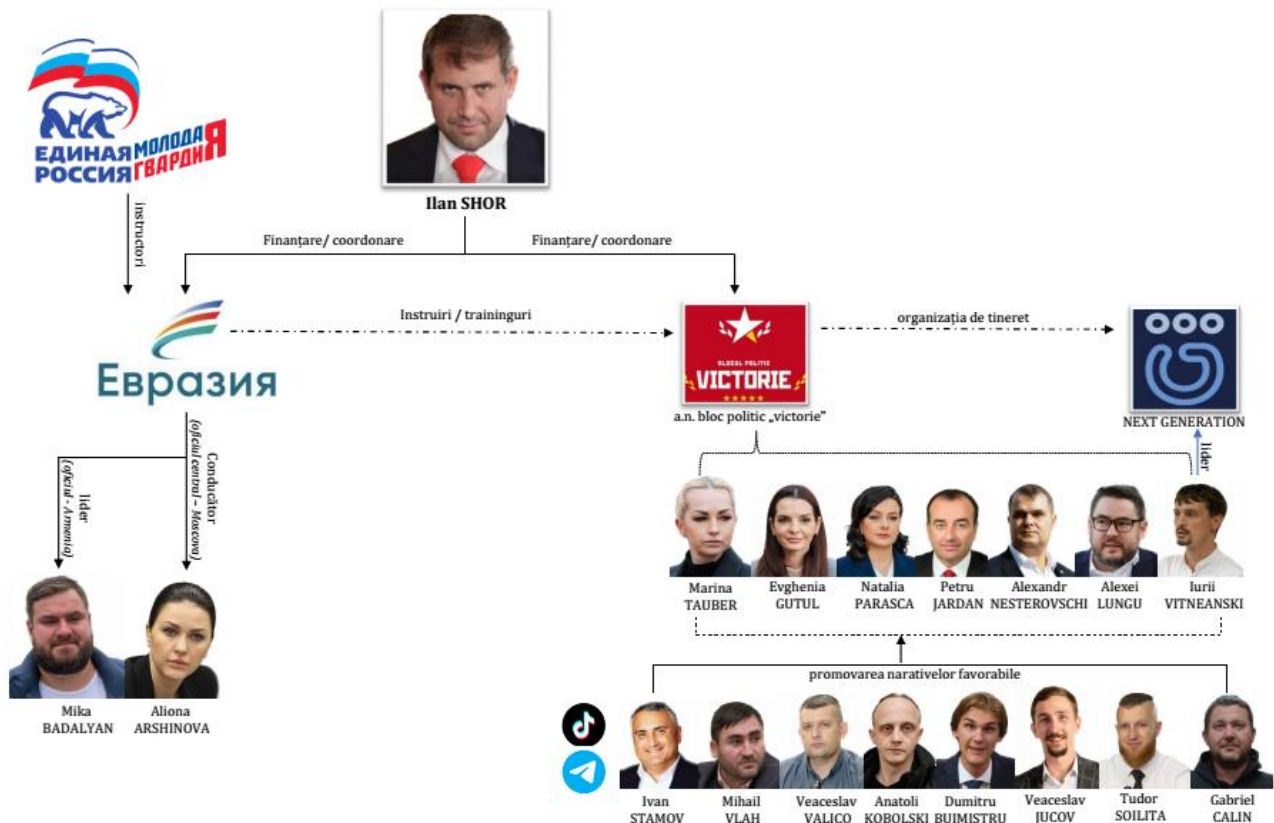
Nr.	Denumire pagină	Suma investită (total)	Nr. tel	E-mail
1	Moldova în Media	6 837 EUR	+37361025234	s0fiarussuo@proton.me
2	Moldova Actuală	1 894 EUR	+37360986609	niecenweamar1975@onet.pl
3	Moldova cu Viață Plus	6 560 EUR	+37361181463	inna.gulyaeva23@proton.me
4	Moldova Modernă	1 426 EUR	+37368930478	maryana.tkacenko@proton.me
5	Moldova Resources Plus	1 216 EUR	+37362070851	presgerbverxia1984@onet.pl
6	Conștiința Îmbunătățită a Moldovei	1 104 EUR	+37361181912	shinkarenko.valentina@proton.me
7	Moldova vie și frumoasă	1 104 EUR	+37369164412	biuriucova.ecaterina@proton.me
8	Moldova Cu Speranțe Mărite	2 351 EUR	+37361181941	valentina.shinkarenko@proton.me
9	Moldova Connect	160 EUR	+37369041660	solodkavalentina@proton.me
10	Frontiera Progresului	218 EUR	+37369049526	choreskuveronicac@proton.me
11	Evenimente în Țară	3 269 EUR	+37360104735	nptiverstid1982@onet.pl
12	Moldova Încrederii	640 EUR	+37360358279	stepanova.alexandra@proton.me
13	Moldova Directă	302 EUR	+37369041096	valentinasolodka@proton.me
14	Plaiul Moldovenesc Nou	600 EUR	+37360903882	mihai.cojocari@proton.me
15	Transformarea Moldovei Înainte	925 EUR	+37361181712	margareta.vasilenko@proton.me
16	Biroul de Știri Moldova	624 EUR	+37369133597	molomanveaceslav@proton.me
17	Solidaritate cu Moldova Nouă	1 013 EUR	+37361182025	zarina.melnichenko@proton.me
18	Александр Нестеровский	1 050 EUR	+37379013666	nesterovschii@gmail.com
19	Natalia Parasca	300 EUR	+37360482592	natalia@parasca.md
20	Moldova pentru fiecare zi	4 860 EUR	+37360419490	buykoverting1989@onet.pl
21	Moldova Today	188 EUR	-	-
22	Moldova Culturală Plus	28 630 EUR	+37360523771	wivocun61@onet.pl
23	Moldova Informează	16 996 EUR	+37360418658	lygfitsanos1975@onet.pl
24	Moldova Live	3 784 EUR	+37360418943	speedrouphenbe1988@onet.pl
25	Tot ce trebuie să știi în Moldova	2 220 EUR	+37362064578	niasealissa1971@onet.pl
26	Вячеслав Жуков	900 EUR	+37369995777	ivanoffa90@mail.ru
27	Viitorul Patriei Agricole	5 820 EUR	+37360253456	Phodachildphy1973@onet.pl
28	Știri Zburătoare Moldova	7 169 EUR	+37369008437	Rezunotmusc1985@op.pl
29	Sentimentul Patriei	7 647 EUR	+37368406197	mirellalamap@onet.pl
30	Orizonturi Deschise	5 672 EUR	+37360512531	72kymixori@onet.pl
31	Moldova Chronicle	3 691 EUR	+37368989170	Pletsisliro1970@op.pl
32	Tineretul Agricol	3 478 EUR	+37369008715	Tairenpovi1984@op.pl
33	Patrioții Moldovei	2 695 EUR	+37360523846	Edeqavy83@onet.pl
34	Valorile Moldovenești	2 213 EUR	+37360511607	ciwolgarymihketc@onet.pl
35	Patriotism și Progres în Moldova	2 173 EUR	+37360250763	Putthedelen1970@op.pl
36	Moldova Responsabilă	3 881 EUR	+37360523626	Tuho88@onet.pl
37	Moldova despre important	1 551 EUR	+37360512719	lvjebi22@onet.pl
38	Reforma în Moldova	1 541 EUR	+37368589059	oayomgjosoyxate@onet.pl
39	Moldova gură de rai	1 066 EUR	+37369008438	Serrotive1988@op.pl
40	Moldova în Mișcare	1 000 EUR	+37360512017	Mymyza36@onet.pl
Total		138768 EUR		

Narativele promovate în spațiul informațional de actorii interni au menținut subiectele comune cu mesajele promovate de persoanele publice, jurnaliști, blogeri din Federația Rusă.

Schema 1. Actori din FR care au distribuit narrative în contextul electoral din RM

Schema 2. Actorii principali din RM care au distribuit narrative pro-Kremlin

Schema 3. Schema relațională (generală) - proiectul „ȘOR”

Schema 4. Schema relațională (generală) - proiectul „EVRAZIA”

